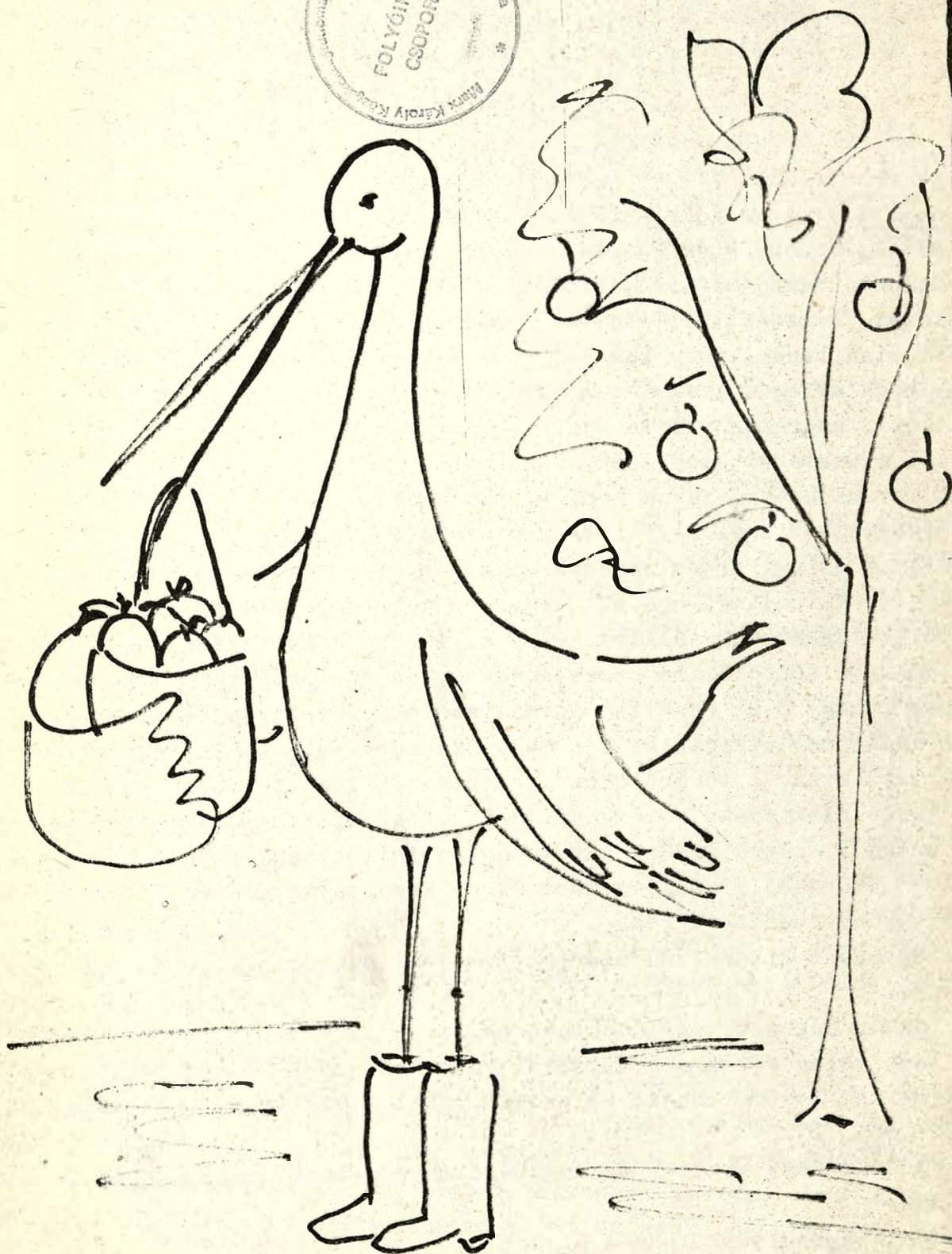
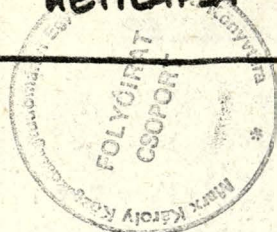

KLUB KÖZLÖNY

HKKE KÖZGAZ KLUB

HETILAPJA

1984. SEPTEMBER. 20

A Közgáz Jazz Klub programja

szeptember 29-én

Pege Quartet

Szabados György zongoraszóló

október 6-án

Grencsó Quartet

A klub nyitókoncertjét a Magyar és a Francia Rádió egyenes adásban közvetíti. Ennek megfelelően a műsor három részből áll:

20 óra 30-tól 22-ig Pege Q.

22 óra 00-tól 23-ig Szabados György

23 óra 00-tól 24-ig Pege Q.

Pege Quartet /Pege Aladár - bőgő, Tornóczki Ferenc - gitár,
Szabó Ferenc - dob, Muck Ferenc - szaxofon/

Az együttes a rádió meghívására lép fel klubunkban. Bemutatása igen nehéz feladat. Pegének 1963 óta van saját együttese, de a tagok olyan sürlyn változtak benne, hogy követni szinte lehetetlen. E sürü tagcserék fő oka, hogy a Pegét kísérő zenészek olyan szolgai blattolásra vannak kárhoztatva, szerepük szinte csak arra korlátozódik, hogy a Pege szó-lók közti szüneteket kitöltsék, hogy ezt egy önnálló egyéniséggel rendelkező művész hosszú távon nemigen bírja ki.

Kétségtelen tény, hogy Pege rendkívül látványosan, gyorsan tud pöngetni, de én úgy érzem, zenének ez kevés. Ahogy mondani szokták, a jazz lényege a feeling, nos hát Pege zenéjében épp ezt az érzést, a belső töltöttséget nem találom. Tény az is, hogy őt tartják ma a magyar jazz elsőszámú külföldi reprezentánsának, de ez elsősorban inkább annak köszönhető, hogy ő az egyetlen normálisan menedzselt jazz-muzsikuskunk. Hátborzongató még elképzelni is, hogy Szabados fele ilyen lehetőségekkel hol tarthatna. A továbbiakban nem kívánok Pege tevékenységének részletesebb elemzésébe blemenni. Jellemzésére, zenésztársaihoz való kissé furcsa viszonyulásának bemutatására leírok néhány jellemző részletet egy interjúból, amelyet Turi Gábor készített vele és Azt mondom jazz című könyvében tett közzé.

"-Tehát egyrészt klasszikus zenei képesítést szerzett...

-Csak azt.

-Igaz, akkor még nem volt jazztanszak.

-S ha lett volna akkor sem végeztem volna el. Én 1969-ben végeztem el a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolát, ahol művésztanári oklevelet kaptam."

"Én nem jazz-zenész vagyok, én nagybőgő művész-tanár vagyok, aki jazzt is játszik."

"-És hogyan kapcsolódott ehhez a jazz?

-A klasszikus zenei tanulás mellett valamiből meg kellett élni."

"-jazzt soha életemben nem gyakoroltam, csak ujjgyakorlatokat."

"Az természetesen feltűnő, ha valaki emellett mesteri fokon kezeli a hangszerét. Amikor 1964-ben a prágai fesztiválon szerepeltem én kaptam meg a fesztivál virtuóza címet."

"Az sem véletlen, hogy amikor a Magyar Rádióban négy éven keresztül jazz versenyeket rendeztek, mindig az én együttesem kapta meg a fődíjat, pedig minden évben más együttesem volt. Meg az sem véletlen, hogy a montreux-i fesztiválon négy díjat nyertünk. Akkori együttesemben olyan zenészek játszottak, akik korábban kétszer is kint voltak ezen a fesztiválon, de még csak a nevüket sem említették meg."

/Ehhez hozzá kell tenni, hogy az említett zenészek között volt Ráduly Mihály, aki máig is az egyetlen olyan magyar jazz zenész akit ösztöndíjasnak meghívtak a Berkley-re/

"A gyorsaságra néha valóban azt mondják, hogy öncélú mutogatás. De az igazi virtuozitás az, amikor az ember olyan többletet ad magából a darabhoz, hogy a kollégái úgy érzik, ők is el tudnák játszani. Csak akkor derül ki, hogy nem, amikor sor kerülne rá;"

"A srácok nem is játszanak más zenekarban, csak nagyon ritkán. Nincs értelme. Nem rosszakkal kell sokszor játszani, hanem jókkal."

Szabados György 1939-ben született. Foglalkozása orvos. A mai magyar jazz egyik atyja és jelenleg is meghatározó egyénisége. A köré gyűlt zenész csoportosulással /Dresch Mihály, Grenceó István, Lőrinszky Attila, Benkő Róbert, Faragó Antal, Baló István, Geröly Tamás, Körmendy Ferenc/ Binder Károlyon kívül a magyar jazz élet egyetlen progresszív, komoly értékeket felmutató színpoltját képezik.

1972-ben quintetjével megnyerték a San Sebastiani Free Fesztivált. 1975-ben jelent meg első lemeze az Euklívó amely itthon és külföldön egyaránt óvatlan sikert aratott és máig is legjobb magyar jazzlemez. Ezután a kényszerű hallgatás évei következtek. Erről ő így nyilatkozott: "Következett 6-7 éves csönd, bár érdekes módon már csirázott valami a mélyben; nemcsak jazzkedvelő fiatalok, hanem főiskolás muzsikások is jöttek, úgy látták, vallották, hogy ez kortárs zene. Erről a csöndről mostanában azt tudtam meg hivatalosnak mondható szájából, hogy hosszú évekig valakik úgy vélekedtek -döntöttek? -: a nevem egyáltalán ne is kerüljön szóba.

- Miért?

- Ezt ma sem tudom. Homályos dolog. Tisztázatlan volt ennek a zenének a szándéka? Most se különben. Talán olyan célzatosságot és erőt éreztek mögötte, ami politikai értelemben nem befolyásol jó irányba? Ugyan. Talán bántónak találták a hangvételt, olyannak ami felborzolhatja a kedélyeket? Ezt nekem senki sem mondta. Velem senki nem beszélgetett arról, hogy miért is volt ez a csönd valójában. Ezért csupán arra kö-

vetkeztethetek, hogy a zene hatását ítélték ilyennek. Csak ezt mondhatom mást nem, már csak azért sem, mert az a véleményem alakult ki, hogy mindegy." /Turi Gábor: Azt mondom jazz/

1978-ban megalakítja a Kassák Kortárs Zenei Műhelyt./Itt kezd körvonalazódni a fent említett csoportosulás/ 1983-ban készült el második nagylemeze Adyton címmel. Rá egy évre bemutatták a Szerterőzene a Nap Királyhoz című darabját.

Zenéje magyar népzenei fogantatású, a jazz és a kortárs zene szintézise. Különleges, lüktető ritmusvilága, mely lehetővé teszi a népi síratók megszólaltatását a jazz-ben, hosszú évek munkájának az eredménye. Közép Kelet-Európát, mint kelet és nyugat ütközőpontját tekinti hazájának, ahol egy különleges szemszögből ítélték meg, élhetők át kelet és nyugat történései. Ezt a "nyugatias keleteurópaiságot" jeleníti meg zenéjében. Jellemzésére szintén néhány idézet a már említett könyvből: "A jazznek tisztán az a lényege, hogy az idő felosztásának arányait, súlyait és lazulásait más gesztussal teszi, mint az egyéb zenék."

"A magyar népi éneklésből indultam ki, és nem a hangszeres muzsikából. Minden zene elsősorban az ének szülötte, s a magyar zene ősi rétege elsősorban ebből áll: parlando-rubato jellegű éneklési mód, aminek látszólag nincs kötött ritmusa. Éreztem viszont, hogy a mélyén mégis szunnyad valamiféle ritmus: az átélés, az érzés mozgatja mikroritmusszerűen úgy, hogy rövid szakaszokban asszimetrikus, de egészében hullámzóan kiegyenlítődik."

"... a magyar népzene olyan hallatlanul modern, gazdag és örökkévaló nagyszerűség, hogy szellemileg is lenyűgözi az embert."

"Azt kell gyakorolni, hogy mindig "rövidrezárt" legyen a játék. Hogy oldottan koncentrált legyen az ember, amikor játszik és világosan fejezze ki azt, amit átadni, érzékeltetni akar. De a legfontosabb talán az, hogy szeressen és ne gyűlöljön olyankor. Ez a szabadság nagyszerűsége ebben a zenében."

"Lehet, hogy az a munkámmal kikerekedik nem ~~rakható~~ sehova, de nem is az volt a szándékom, hogy valahova rakni lehessen. A dolgok hatnak egymásra és abból valami keletkezik. Lehet, hogy nem jazz. Zene legyen! Lehet valami jazz, de ha nem zene: üzlet."

"Elég sok hamisságot- hogy szeliden fejezzem ki magam - él meg az ember manapság. Kezdve azzal, hogy az egész relatív erkölcsiség, ami körülvesz és lealjasít bennünket s ami abszolút téves és embertelen következményű világjelenség, nagyon kedélytelen, vigasztalan állapotba dönt.

Ugyanis mindenki kész erkölcsiséggel születik, a csecsmő már a választ-cselekedet természetéből ítél, de el lehet rontani a jó hitet és a képességet, hogy különbséget tegyen jó és rossz között. Az egész élet nem más mint ennek a futama. Aki megpróbálja valahogy- amennyire gyarló

ereje folytán képes - megőrizni azt a tulajdonságot, hogy képletesen és folyamatosan a "tükörbe merjen nézni", az sok nehézséggel néz szembe. Itt sokszor az "élet" és a "nem élet" forog kockán. Ma ugyan egyre inkább csak a jó lét és a nem jó lét, mintsem az élet és a halál a tét. Pitiánerebb a választás. Nekem mindig - s ez nem túlzás - gyötrelmeket okozott, ha valami nem volt igaz, vagy hiteles. Megpróbáltam magammal szemben maximalista lenni, másokkal elnézőbb. Tudatosan végiggondoltam, hogy abból semmi jó nem származik, ha a fordítottját követem. Ha elnéző voltam magammal szemben, akkor azt kétszeresen megszenvedtem. Egyrészt mert éreztem, hogy itt most kicsorbult a világ igazsága, másrészt megkaptam a magamét miatta a sorstól. Mert a világban igazságtevő egyensúly uralkodik, amit csak ideig-óráig lehet megsérteni. Ez száraz tapasztalás."

/R.K./

Világpor

kettőbe hajtott kénlap
a gomba dombján
a másik a tehénszarv gombján
szitába
szita alá kerülök
eltesznektélire téged is
ki hajtogatja e lapokat
s helyez kis nyálkás motrot
a törésre
pillék kénpora
virágpor lángol: világpor

T O L N A I • T T Ó

V E R S E I

Ady

ében-máj
drágakővel kivert
arany-csök

mint karácsonyi kaktusz
csöpögő vérszine
a télben
a bibortetű testéből
mésszel kiválasztott
kármin
kárpit
kárpátok
kartoték /benne vagyok biz ér
és kedvesemnek láthatlan
púder agyar-ék

Németh László

artézivíz
izü
istenke

"felháborodom, tehát vagyok."

Folytatjuk Balint György sorozatunkat.

A BUTASÁGRÓL

"Rotterdami Erasmus négy évszázaddal ezelőtt már megírta a butaság dicséretét. A kérdés azonban még mindig nem vesztette el időszerűségét. Hatalmas, bonyolult probléma ez, nehezen hozzáférhető. Ezen a helyen mindössze arra szorítkozom, hogy a butaság társadalmi szerepét és hajtóerejét igyekezzem méltatni.

Hiteles feljegyzések szerint, a butaságot már az ókorban is ismerték. E rendkívül régi és nemes hagyományu irányzat hívei már Athénben is felleptek, és egy Szokratész nevű politikai és világnézeti ellenfelüket arra kényszerítették, hogy igya ki a méregpoharat. Azt hitték, hogy ezzel megoldják az összes válságaikat, az események azonban utólag nem igazolták őket. Később Rómában is nagy eréllyel hódított tért a butaság. Hívei egy időben oroszlánokkal tépték szét egy hatalmas mozgalom követőit, akik éles kritikának vetették alá az akkor fennálló rendszer roskadozó gazdasági és szellemi alapjait, és az élet gyökeres átszervezését követelték. Az oroszlánok lelkesen és meggyőződéssel dolgoztak, az eredmény azonban - kisebb, és ideiglenes sikerektől eltekintve - elmaradt. Az akeió nem sikerült. Évszázadokkal később a butaság ismét fellepett Európa több pontján. Oroszlánok helyett, a modern technikának megfelelően, máglyákkal dolgozott, melyeken különböző irányu entellektüeleket szokott pörkölni. Ez sem használt. Napjainkban a felforgató entellektüeleket már nem pörkölik személyesen, csak műveiket dolgozzák fel máglyán. A butaság most sokkal kiméletesebben bánik ellenfeleivel, mint azelőtt. Oroszlán vagy máglya helyett a legtöbb esetben börtönnel is beéri.

Hogy a butaságnak milyen alapvető és nélkülözhetetlen szerepe van a mai életünkben, arra nem is kell külön felhívni az olvasó figyelmét. Valószínűleg mindenki találkozott már a butasággal, a magán- és közéletben egyaránt. Az idők folyamán demokratizálódott e finom és rugalmas irányzat - ma már nem fejeződik ki csupán egyes kimagasló személyekben, hanem intézményesedett, és széles rétegek sajátja lett. Mit tagadjuk, mindnyájan voltunk már buták életünkben, és ha általában nem is vagyunk a végtelenül tekintélyes irányzat feltétlen hívei, csak a legritkább esetben kerülünk vele nyílt összeütközésbe. A legtöbb esetben csendben támogatjuk vagy legalábbis hallgatólag elfogadjuk, ilyen megjegyzésekkel: "Amíg valami jobbat nem találtak ki helyette, meg kell maradni mellette" vagy: "Nem lehet addig lebontani a régi épületet, amíg nem tudunk újat emelni a helyébe" stb. Sokan viszont más véleményen vannak, de óvatosságból nem mernek erélyesen fellépni a butaság vagy valamelyik intézménye ellen.

A társadalmi, gazdasági, politikai, tudományos, művészi és erkölcsi élet minden ágában erősen érvényesül a butaság. A világpolitika és a világgazdaság terén vezető szerepet játszik. Hívei részben impozáns konferenciákon, részben bizalmas és döntő jellegű megbeszéléseken szereznek érvényt irányvonalainak. Nagy történelmi szerepe, mint mindig, most is az, hogy bebalzsamozzon, és élőnek tüntessen fel rég elhunyt hagyományokat és konvenciókat, hogy megakadályozza annak megvalósítását, amit a tömegeket irányító józan ész felismer és követel. Gondosan örködik, hogy az emberek ne tehessék azt, ami jólesik nekik, és hogy huzamosabb ideig senki se érezhesse magát jól. Ily módon megóvjá az embereket a könnyelműségtől és rendetlenségtől. Ugyanakkor igyekszik megakadályozni az egyetlen természetes fegyelmet is: az emberek egymástartaltsági érzéséből kifejlődő építő és eszelekvőképes szolidaritást. Szerető, de erélyes apai kézzel formálja az emberek gondolatvilágát. Elmagyarázza nekik, hogy a Nap, szorgalmas polgárember módjára, reggel felkel, és este lefekszik, és hogy a német munkanélküliek érdeke, hogy a munkatáborokban, kaszárnyalakás és ellátás ellenében, ingyen

munikat végezzenek, mint az ókori rabszolgák. Elmagyarázza a férfiaknak és nőknek, hogy nem jó nekik, ha együtt mennek strandra; a kínai és japán katonáknak hogy jó nekik, ha agyonlőhetik egymást; a mozilátogatóknak, hogy megható, ha a nagyherceg feleségül veszi a kalaposlányt; a csirkének, hogy boldog lehet, ha kirántják, és a pápuának, hogy milyen nyomasztó érzés meztelenül járni a tropikus tengerparton. Annyi mindent magyaráz meg, olyan érthetően és kézenfekvően, hogy hi-veinek száma nem csakély. Hatása megnyugtató, a mai zavaros és idege-sítő világban egyenesen áldásos. Stabilizáló és zsongító erejével szem-ben csak az az aggály merülhet fel, hogy eddig még egyszer sem tudta végleg feltartóztatni az eseményeket."

1933.

FIGYELEM!!!

A BME ismét elindítja kispályás villanyfényes labdarugó bajnokságát. Nevezési lapok és tájékoztató a KISZ bizottságon. Fontos: a nevezés határidő OKTÓBER 1. déli 12 .00 óra. A nevezéseket a BME KISZ bizottsá-gára kell bevinni!

FOCI FOCI FOCI FOCI FOCI FOCI FOCI FOCI FOCI FOCI FOCI FOCI FOCI FOCI

ISMÉNT NAGYÜZEMBEN A KÖZÖNSÉGSZERVEZÉS

Jegyek kaphatók például a: Kőműves Kelemenre

Equusra

hogy csak kettőt emeljek ki a választókból.

Köszönet mindazoknak, akik segítettek összehajtogatni a Közlőnyt!

K L U B K Ö Z L Ö N Y - Az MKKE Közgáz Klub diák hetilapja

Felélős kiadó : Kovácsné Audikovszky Irén

Felélős szerkesztő : Budai János

Készítették : Gellény Csilla, Szomoru Andree, Czabán György

Reményák Kálmán, Orbán Anca

Külön köszönet a nyomdának, akik hétről hétre elkészítik a lapot!

FILMROL

Jeles András: Angyali üdvözlét

Demutatták Jeles András Angyali üdvözlét c. filmjét, melynek kaposán két véleményt idézünk a Filmvilág mostani számából.

Spiró György:

Két rendező volt eddig, akinek az ember tragédiájáról valóban eszébe jutott valami. Az első Paulay Ede, aki rájött, hogy a mű színpadra való. A második Jeles András.

Jeles egyik alapvető gondolata, hogy a Tragédia - a történelem - a gyanútlan és tudatlan, mindvégig gyermeketeg ember álma. Logikus tehát, ha a művet gyerekszereplőkkel játsszatja. Madách művében sem történik más, mint a gyermeketeg indulatok racionálisan valójában feldolgozatlan megélése. Jeles nem Madách ellenében dolgozik gyerekekkel, éppenséggel megértette a művet, s a gyerekekből olykor olyan elementáris indulatok, gesztusok, olyan kifejező mimika tör fel, amilyen a legjobb színészekből soha. Jeles másik alapvető gondolata szintén Madáchból indul ki, de a XX. század felől kénytelen az eredeti koncepciót átértelmezni. Madách a Kepler-keretbe foglalt, megvalósulatlan, vagyis áhitott francia szint követően, a londoni szín után, a történet zártsága és a forradalmat igenlő koncepciója érdekében kénytelen volt beiktatni a falansztert, az ürgelenet és az eljegesedést. Jeles úgy látja, hogy a megvalósult - a kerettől megszübbített - forradalmat követően a londoni szín már maga a végpont. Ezuttal a londoni szín nem egyszerűen a klasszikus kapitalizmus, hanem valamennyi eszázadi változata összevonva. Ha van az ember tragédiájának számunkra érvényes értelmezése, akkor ez az.

Jeles nem egy magyar klasszikus mű irodalomtörténészeket pukkasztó kiforgatására vállalkozott, neki valóban az egész teremtésről van véleménye, és erről a magyar kultúrában csak Madách világdrámája szólt. Jeles az egész teremtést elhibázottnak látja. Ezért a teremtés ősoka nála egy debil-hangu gyermek - ő az Ur hangja - , Lucifer pedig a film legszebb és legszomorubb lányalakja, akiben akár még Jeles gyermekkori, ártatlan arcmását is felfedezhetem, az emberséges, szépséges, női mód meleg, ám sajnálatos módon tehetetlen racionalitás megszemélyesítője, az ember egyetlen, bár gyöngé, segítőkész társa. Nagyszabású, fájdalmas koncepció; jogosultságát a fejlődés-koncepciók éppen esedékes kimerülésekor sajnos nem is lehet vitatni. ...

... Az Angyali üdvözlét koncepciója zseniális, egyes részletei megoldatlanok, mert Jeles két nagy alapötlettel beérté, és nem vitte őket végig a részletekben. Bizonyára lesznek, akik a koncepción fogynak felhábörödni: hogyan is lehetett Madách-hoz ilyen tiszteletlenül nyulni. Csakhogy a nagy művek nagyságának egyetlen bizonyítéka variálhatóságuk. Madách műve halott iskolai olvasmányból és unt kötelező színházi látogatásból Jeles filmjében támadt fel először századunkban. Ő volt az első, aki valóban folytonossá tett a magyar kultúrában egy folytonosnak csak állított hagyományt. Ideje, hogy más szent alapműveink is feltámadjanak végre.

Nagy Péter:

Láttam Jeles András új filmjét, az Angyali üdvözlétet. Gyalázat, hogy ez a film elkészült. Gyalázat, hogy ez a film moziba kerülhet. Aki megnézi, az is hosszú ideig meggyalázva érzi magát. Nem azért gyalázat, mert gyalázatosan rossz film.

A P R Ó S Á G A I N K

I. Félek

Még nem merem megnézni... Félek! /Pedig ezuttal nem Damiani hétfőn a filmklub keretében látott remek filmjére gondolok./ Elárulom a bűvös szót: FORTRAN. Erre talán a másokévesek kapják fel a fejüket, emlékezőn előző félévükre. A többiek még vagy nem ismerik - vagy elfelejtették. Gondolom én, de nem így a tanszék. Hiszen néhány harmadévessel hétfőn elsős vizsgasort irattak - mindennemű előzetes felkészülési lehetőség nélkül. Egy bűvös szó: selejtező. III. év elején alternatív tárgyat kell választani. Nem túl széles a skála. /Eszünkbe jutott a szlogen kifordított változata: Minden szinten szinte semmi.../ Jóformán 3-4 helyre zsúfolódik be az évfolyam. Néhányan tényleg tanulni akarnak valami okosat. Különbben is, jelszó: arccal a /az/ámitástechnika felé. Ám legyen, vegyük fel azt új tantárgynak. ... Váltuk 31-en. A tanszék viszont max. 15 embert kér! /Hm... több mint 400-an vagyunk az évfolyamon, csak nappalin./ 18-an vállaltuk, akár 1 év felejtés után is megírunk egy vizsgasort: hogy 3 ember - az alkalmatlan 3, aki nem való/az/ámitógép mellé - kiessen. Selektáljunk, helyes! Előtte... Most izgulok, talán én vagyok az analfabéta, vagy talán a szerencsének nagy a szerepe!!! ????

/dász/

xxx

xxx

xxx

xxx

II. Zárójelben...

Jó dolog, ha nem nyüzsgnek férgek az ember körül. Ezért hajlandó kényelmetlenségeket is vállalni, ha muszáj. De most vajon elkerülhetetlen volt-e, hogy a félév megkezdése után zaklassák és üldözzék ki szobáikból a kollégistákat?! Netán, talán... a beköltözés előtt..., de nem, ez valóban tulzott óhaj. Még jó, hogy az azóta is vigan futkosó piaci szorgos kis jószágok /hangyaß nyugalmát és életkedvét nem sikerült megzavarni. ...

/dász/

xxx

xxxx

xxxx

xxxxx

III. Még mindig az alternatív tárgyak...

Valamikor '81-ben volt egy olyan alternatív tárgy is, hogy:

KORNAI: A HIÁNY

Összán egyetlen kérdés: Most miért nincs? Mert igény és érdeklődés van!!!

/Peterson/

KARATE

Erő - bátorság
ügyesség

Tanfolyam
indul
kezdőknek

1984 őzt 1-től

jelentkezés

a

Testnevelés
Tanterem

